7/1415

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.O APK.0.23-300-12/ 25
Konu : Yazılı Soru Önergesi

19507 2[illegible] 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M Başkanlığı'nın 13.11.2003 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1415-3534/13038 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN'in tarafıma tevcih ettiği, 7/1415-3534 esas no.lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99. Maddesi gereği, Maden İşleri Genel Müdürlüğü ve MTA Genel Müdürlüğü'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (4 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Bşk.
Bilgi : Başbakanlık

7/1415

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN EMİN ŞİRİN'İN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI (7/1415-3534)

Soru 1:

Ovacık altın madeninde elde edilen üretimdeki devlet hakkı (ücretler, mal ve hizmet alımları ve vergiler hariç olmak üzere) yüzde ve dolar cinsinden ne kadardır?

Cevap 1:

Yürürlükteki 3213 Sayılı Maden Kanunu'nun 14. Maddesine göre, maden sahasından çıkarılacak cevherlerden işletme yıllık brüt karının %10'nu Devlet hakkı olarak her yıl Mart ayının son günü akşamına kadar Hazineye ödenir.

Çıkardığı cevheri kendi fabrikasında hammadde-girdi olarak kullanan şirketler için Devlet hakkına esas olacak değer bilançoda maliyetin asgari %30'u kadar brüt kar kabul edilerek hesaplanır.

İlgili şirket işletme ruhsatlı sahadan üretilen cevher için 2002 yılında 281.787.000.000 TL Devlet hakkı ödemiştir.

Soru 2:

Ovacık altın madeninin işletmeye açılmasını geciktiren faktörler nelerdir?

Cevap 2:

Ovacık altın madeninin işletmeye açılması, yöre köylüleri ve çevreci kuruluşların hukuksal girişimleri sonucunda alınan mahkeme kararlarına uyulması sebebiyle gecikmiştir.

Soru 3:

Türkiye'de tespit edilmiş altın rezervi ne kadardır ve halen yatırım bekleyen kaç adet yatak vardır?

Cevap 3:

Türkiye'de, Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü'nce fizibilite çalışması tamamlanmış veya tamamlanmak üzere olan 9 altın yatağında 338 ton rezerv saptanmıştır (Tablo-1).

Soru 4:

Türkiye'de bulunduğu düşünülen 600 ton altın rezervi tahmini doğru bir tahminmidir?

Cevap 4:

Yazılı ve görsel iletişim araçlarında zaman zaman yer verilen ve tartışmalara yol açan "Türkiye'de 6.500 ton altın olduğu" ifadesi üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen 6.500 ton altın, ülkemizin jeolojisinden hareketle beklenen henüz keşfedilmemiş altın potansiyeli olup, yeterli arama çalışmalarıyla ortaya konmuş ve ekonomik olarak işletilebileceği kanıtlanmış altın rezervi değildir. Yeterince arama yapılırsa ülkemizdeki benzer jeolojik ortamlarda da ABD, Kanada gibi yoğun olarak aranmış bölgelerdeki bilinen altın varlığı kadar bir altın potansiyelinin var olabileceği varsayımına ya da beklentisine dayanmaktadır.

Soru 5:

Ovacık altın madeninde yeterli olduğu bilinen çevre koruma tedbirlerinin benzeri tedbirler, yeni özelleştirilen Kütahya- Tavşanlı gümüş tesisinde de aranmışmıdır?

Cevap 5:

Maden üretim faaliyetlerinde ayırım yapılmaksızın Maden Kanunu ve Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanmaktadır.

Çevre koruma tedbirleri Çevre ve Orman Bakanlığı ilgi alanına girmektedir.

Soru 6:

MTA Koordinatörü Sayın Selahattin Yıldırım'ın, 848 ton altın rezervi olduğunu belirttiği Gümüşhane-Sobran, Ordu-Akoluk, Bilecik-Muratdere, Eskişehir-Mayıslar, Balıkesir-Kubaşlar, Çanakkale-Dombaycılar, Kırşehir-Terziali, Sivas-Kangal ve Bilecik-Söğüt bölgelerinde nasıl bir işletme modeli takip edilecektir? Üretimdeki Devlet hakkı ne kadar olacaktır?

Cevap 6:

Yurt Madenciliğini Geliştirme Vakfı tarafından yayınlanan SEKTÖRMADEN dergisinin Eylül 2003 tarihli 3. sayısında "MTA 9 yatakta 348 Ton Altın Buldu" başlıklı haberde düzeltme gerektiren ifadeler çıkmıştır.

7/1415

Türkiye'nin altın potansiyeli ile ilgili bir soruya MTA yöneticileri "Ülkemizde, fizibilite çalışmaları tamamlanmış ya da tamamlanmak üzere olan dokuz altın yatağında 338 ton altın rezervinin saptandığını; bunların İzmir-Ovacık, İzmir-Efemçukuru, Balıkesir-Küçükdere, Eskişehir-Kaymaz, Manisa-Sart, Uşak-Kışladağ, Gümüşhane-Mastra, Artvin-Cerattepe ve Erzincan-Çöpler altın yatakları olduğunu belirtmişlerdir.

MTA yöneticileri, altın aramacılığında MTA'nın çalışmalarıyla ilgili bir soruya "MTA bölgesel ve lokal arama çalışmaları sonucunda belirlediği hedef alanlarında sondajlı aramaları yapmaktadır. Halen Gümüşhane-Sobran, Ordu-Akoluk, Bilecik-Muratdere, Eskişehir-Mayıslar, Balıkesir-Kubaşlar, Çanakkale-Dombaycılar, Kırşehir-Terziali, Sivas-Kangal ve Bilecik-Söğüt'te sondajlı altın arama çalışmaları yapmaktadır. Ancak, halen çalışmaların sürdüğü bu sahalar hakkında kesin bir şey söylemek için erken." şeklinde cevap vermişlerdir.

Bant çözümlerine dayalı kurgu sonucunda, "MTA tarafından dokuz yatakta, 348 ton (sürdürülen aramalarla sürekli değişşe de MTA'nın kullandığı rakam 338 ton) altın rezervi tespit edildiği" ifade edilmektedir. Oysa çoğu yabancı şirketlerce rezerv tespit edilen dokuz altın yatağı ile MTA Genel Müdürlüğü tarafından halen çalışmaların sürdürüldüğü dokuz arama sahası birbirinden oldukça farklıdır.

İlgili dergi yöneticileriyle yapılan görüşmeler sonucunda, bu haberle ilgili düzeltme yazısı çıkacak olan ilk sayıda yayınlanacaktır.

Söz konusu sahalarda henüz üretim faaliyetlerine başlanılmamıştır, üretim faaliyetlerine başlanıldığında 3213 Sayılı Maden Kanunu ve Yönetmeliği çerçevesinde Devlet hakkı ödemeleri yapılacaktır.

TABLO-I : TÜRKİYE ALTIN VE GÜMÜŞ YATAKLARI

YERİ	ŞEKLİ	TİPİ	TENÖR		REZERV (TON)	METAL İÇERİĞİ	
			Au (g/t)	Ag (g/t)		Au (Ton)	Ag (Ton)
* İZMİR-BERGAMA-OVACİK (Au-Ag)	DAMAR	EPİTERMAL	9	11	2.980.000	26.82	32.78
BALIKESİR-HAVRAN-KUÇUKDERE (Au-Ag)	DAMAR	EPITERMAL	6.43	11.8	1.410.000	9.07	16.64
ESKİŞEHİR-SİVRİHİSAR-KAYMAZ (Au-Ag)	SAÇINIMLI	LİSVENİT	6.04	5.3	974.000	5.88	5.17
ERZİNCAN-ILIÇ-ÇUKURDERE (ÇÖPLER) (Au)	SAÇINIMLI	EPİTERMAL-PORFİRİ	3.3		34.000.000	112	
* MANISA-SALIHLI-SART (Au)	PLASER		96 mg/m3		20.000.000 m3	1.9	
ARTVİN-CERATTEPE-KAFKASÖR (Au-Ag)	OKSİDE ŞAPKA		4.0	140	8.200.000	32.8	1148
GÜMÜŞHANE-MESCITLI-MASTRA (Au)	DAMAR	EPİTERMAL	12		1.000.000	12.00	
UŞAK-EŞME-KIŞLADAĞ (Au)	SAÇINIMLI	EPİTERMAL-PORFİRİ	1.43		74.000.000	105.8	
İZMİR-EFEMÇUKURU (Au)	BREŞ	SKARN	12.65		2.500.000	31.62	
* KÜTAHYA-GÜMÜŞKÖY (Ag)	SAÇINIMLI	EPİTERMAL		178	20.000.000		3560
					TOPLAM	337.89	4762.59

* İşletilen Yatak

Kaynak: İşletici şirketlerin yayın ve raporları